

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárth Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

A városfejlesztés eszközei.

(Városrendezés).

(i) A város fejlődésével növekszik területe s változik külső képe. Területén új utak, utcák, terek nyílnak, épületek, művek létesülnek. Hogy ez a növekvés és átalakulás a városnak előnyére váljék, ezt célozza a városrendezés.

A városrendezés alapja a városrendezési terv. Ennek elkészítése annál sürgősebb, mert minél korábban létrejön, keresztülvitele annál kevesebbe kerül. Számos város drágán fizette meg a városrendezési terv hiányát vagy azt, hogy később készítette el, mert tenger pénzt kellett áldoznia, hogy épületeket távolítson el egy-egy utca keletkezésével.

A városrendezési tervnek a közlekedési, közegészségi, gazdasági, esztetikai és pénzügyi szempontok figyelembe vételével kell készülnie. Lényeges kelléke továbbá, hogy az a ható-

ságilag jóváhagyott, elfogadott s így mindenkire kötelező legyen, mert csak így van biztosítva keresztülvitele.

Szigetvárnak, mint aféle későbbi ébredő városnak, városrendezési terve nincs. Van valami utcaszabályozási terv, de az messze van a városrendezési tervtől s csak a meglévő és készülő utcák szélességét szabja meg. A városrendezési terv sokkal nagyobb conceptio; az meghatározza, hogy merre és hol keletkezzenek utak, utcák, merre és hogyan növekedjék területileg a város.

Ilyen városrendezési tervre pedig éppen most volna szükségünk, mert fejlődőben a város s egy okos terv hosszú időre előkészíthetné a fejlődést még pedig olcsón.

E városrendezési terv megalkotásánál egy különleges helyi körülményt feltétlenül figyelembe kell venni. Ez a körülmény nemcsak ezért fontos, mert ezen sarkal a városrendezési terv, hanem azért is, mert ez sürgős, elodázhatatlan kérdéssé teszi a városrende-

zést.

Ez a sajátos körülmény az, hogy a várost egyetlen főforgalmi utvonallal szeli át s ez a keletről nyugotnak a város egész területén átvonuló főutca illetve országút. Ez a cseppet sem előnyös helyzet Szigetvár történelmi múltjából ered. Bekerített hely lévén, a külvilág számára nyitva álló kapuit a fő közlekedési utvonatra Pécs és Kanizsa-felé helyezte el. Ennek folytán aztán természetesen létesültek a jelentéktelenebb utvonalak úgy, hogy valamennyien a várost átszelő főutca torkoltak. Máig is e főutca nyílik valamennyi utvonallal u. m. a mozsgói, basali, apáti, istvándi-i, drávafoki utak s a baranyai utvonallal.

A főut van tehát hivatva lebonyolítani azt a nagy forgalmat, melyet a sok irányból jövő utak ráterelnek s melyet még a jelentékeny vasúti forgalom is növel, mert a vasútra is nyugatról csak a főut egy részén keresztül lehet jutni. Szigetvár összes forgalmát ez az egy és jelentékeny részében

Intés a túlvilágról.

Irta: Jancsó Ilona.

Ne félj! Nem valami háborzongató, rémséges történet ez. Nem jelen meg benne a túlvilági déd, vagy űk, éjféli misztikus, rohadt fényben, hogy fölemelje intőleg csont ujját fenyegetvén a rakoncátlan, bűnös utódott: Vigyázz! vigyázz! — És mégis valami olyan . . .

Picziny, tépett, barna selyem rongyról jutott már eszedbe a nagymamád? Láttad hirtelen az egész szobát, melyben tartózkodni szokott? Éreztél csaja, rozsmaring szagot, melybe a fiókos szekrényeken kívül sajátságosan belevegyült az elrakott nyers vászon kesernyés illata? Hallottad kialudt, fáradt hangján szaggatottan fölzengetni a szent éne-

ket. „Téged Isten dicsérünk“?

Ugy-e, a finom fehér kendő ránczosan vette körül öreg nyakát s vékony, ősz hajába a törött konty fesűt összeragasztó spanyolviasz szemed előtt piroslott, mintha a törésből vér folyt volna ki. A mállott, vén selyemkötös lágy suhogását úgy hallottad-e? Mintha most hajtánád ölébe fejedett? — Hát olyan nagyon öreg bácsikat hallottál-e beszélni, akiknek a nagy multa emlékeztetőül nem marad egyéb semmi, mint egy meglapult pusgagolyó, melyet az eleven húsból vájkált ki tábori felesernek felesapolt szabólegény? Hogy tüzelnek! Hogy dobantanak! Hogy gyöngyöznek a tar koponyák beszéd közben, forgatván újjaik közt az óralánczra forrasztott kis vasdarabot. — Fiaeskám, az emlékezés benső lényünkre egyik tükör fényesre csiszolt oldala. Igaz?

— Hát el fogod-e hinni nekem ezt a kis történetet? . . . Már úgy eljárt az idő hogy itt-ott megjön a pünkösöd. A világosság ünnepe. Amikor a rózsabimbók hasadnak, kipillantva a burokból titokba tartott színes kelyhük csücskét. Úgy előre lépegetett a tavasz, hogy a vedlett begyü madár már-már nyílászárnyu, búbos fiókákról álmódzott szunyókálván az átfülledt tojásokon. — Azokra az ünnepváró napokra esett épen, hogy kifestettünk ami szegényes két szobánkat. A kék angyalost, meg a másikat a csunya hus színű pirosat, melyre mindég azt mondtad, hogy olyan, mintha kövérkés színű rostélyos szeletekkel lenne takarva. A kék angyalok eltűntek mindörökre. Magukkal vitték azokat a csorba ibrikformájú szörnyvirágokat is, melyeknek kelyhébe láblógázva ültek vala. Milyen gazdagok lettünk hirtelen. Mintha

Férfi öltöny-szövetek!

Nem szükséges idegenbe pénzüket küldeni, mert már elegenden meggyőződtek arról, hogy a férfi szöveteket 35%-kal olcsóbban beszerezhetjük **Pécsett Leichner és Felischer** kizárólagos posztógyári raktárában, ahol legdusabb választékot találunk, honi, angol, brünn és egyéb, gyártmányu szövetekben. Maradékokat, míg a készlet tart rendkívül olcsón számítnak.

nagyon keskeny utvonal lebonyolítani nem tudja már ma sem kellően, annál kevésbé lesz képes arra a jövőben, mert a város várható fejlődése a forgalmat növelni fogja. Nem segít a bajon a főutca tervezett kiszélesítése sem, mert ennek keresztülvitele messze a jövőben következik be, de egy utvonal úgy sem bírja meg azt a forgalmat melyet a fejlődő élet produkál.

A városrendezésnek kell tehát gondoskodni arról, hogy a főutvonallal párhuzamosan kelet-nyugat irányban létesüljön egy új utvonal, mely míg egyrészt a forgalmi akadályokat megszüntetni s a vasuti állomást legrövidebb összeköttetésbe hozni van hivatva a városba vezető összes utakkal, addig másrészt egy új városrész létesítésére adjon területet, alkalmat és kedvet.

Ez az utvonal a kanizsai országtuból kiágazva a temető és Fischmann-féle gőzmalom alatt a szarvas major mellett az uradalmi réteken és Fuchs-féle üres telken át a vasuti utcába vezetne, a polgári iskola melletti névtelen, utcán s a vásártér déli részén folytatódna s a Duchon-féle ház kertjén és udvarán át a Magyar-utcába nyílnék, ezen átvágná s a kertek alatt a pécsi országúttal párhuzamosan kivezetne a város széléig.

Egy ilyen körut közlekedési, gazdasági és esztetikai előnyei első pillanatra szembeszökők s mivel létesítése semmi nagyobb akadályba sem ütközik meg is valósítható.

A városrendezési terv megalkotásánál ügyelni kell arra, hogy a város a vasutvonalakon túl ne fejlődjék, mert a vasut folytonos közlekedési akadály s még egy hatalmas körut volna nyitandó, mely a kanizsai és pécsi városrészt a vár fölött egy hatalmas ívben összekötné, míg közvetlenül a vár körüli terület közegészségi és esztetikai okokból szabadon volna hagyandó.

Ezzel Szigetvár fejlődésére legalább területileg meg volna a lehetőség adva.

Halottak napján.

Memento Mori! Fájó emlék kél a szivekben halottak napján, s lerója ki ki kegyeletét halottja iránt. Rejtve őrizi mindenki elvesztett szerettei emlékét, de ezen a napon, — a halottak napján — mindenki igyekszik, hogy kegyeletét kedves halottjai irányában nyilván is leróhassa.

Halottak napján ez utja mindenkit a temetőbe vezet, gondolataiban felkelnek a kedves emlékek, míg végre könnyet fakaszt a szomorú való, a melyhez vigaszt nyújt a hit, és az örök igazság tudata, hogy itt egyformák vagyunk; itt nincs rangkülömbőség: mindenki visszatér a földbe, a melyből alkottatott.

Hány korán letört virágot hány elvesztett remény és mennyi boldogságot takar egy temető?

Itt nyugszik egy örökké mosolygó gyermek, amott egy reményteljes ifju, ott egy elvesztett anya, emitt egy kenyérkereső apa, és ott egy kifáradt agastyán.

Köny áztatja sirjukat, fohász száll lelkükért a Mindenhatóhoz, — áhitattal van mindenki eltelve, nem zúgolódik senki, pedig mindenkinek vesztesége van halottjában, — csak az ajkak mozognak „legyen meg a te

akaratom!”

A nap is ködbe burkolódik, szomorúan áldozik le a hegyek mögött, — ő látta mindenki vesztségét — lassan lassan homály borul a temetőre, szomorúan konganak a harangok, kigyulnak a gyertyák a sírokon, mintha örök világosságot akarnának teremteni a sírokon túl levők számára.

Lassankint azonban elfogynak, egyenkint, — és ismét mély sötétség borítja a sírokat, mindenki hazatért felujult fájdalommal.

Ti büszkéek, ti gögősek! a kiknek mindenki földig emeli kalapját, — a kik minden akaratotokat érvényre juttatjátok a kik embertársaitokat nyomorogni engeditek, — pedig nyomorán enyhíteni módokban állana, a kik Isten adta vagyontokat saját önző céljaitokra használjátok, mert felebarátot nem ismertek, — menjetek ki a temetőbe, s meglátjátok, a mint egy elhalt nagyság sirjánál nemzetek róják le a kegyeletet, — mellette a kis árvák kulesolják kacsóikat imára s öntözik az egyszerű sirt könnyeikkel, — meglátjátok mily szépen elférnek egymás mellett, — s mondjátok meg melyiknek van nagyobb vesztesége? Nem-e rendül meg lelketek a látottakon, nyugodtan tudjátok-e végig nézni a kesergő árvákat, a támasz nélkül maradt özvegyet, és a boldogságot vesztett férfit: felebarátokat?

Menjete a temetőbe, hogy megtudjátok az örök igazságot: „porból lettél porrá leszel.”

S ha ezt megtudtátok, ne üzzétek ki szívetekből azt az érzést, a mely akkor kelt benne, a mikor a sírokon végig néztetek és látjátok, mivé lesz az ember, ha a hant ráborul.

Ápoljátok azt az érzést, abból nő a felebaráti szeretet, a mely boldogságot áraszt körötökben, mert . . . *Memento Mori.*

hármás selyemmely, puha bársonnyal lenne behúzza a hajlékunk. Bágyadt csodaszínnel. Eltompítva valami hártyanemű réteggel, mely alul át meg áthat a szín, mint késő ősszel a szőlőlevelével érett pirossága az éjszakai dér hűs fátyolán. — Messziről puhának, pelyhesnek tetszik a sarkok arabeszkjei. Mintha a rajz szerint millió rózsabogár tapadna ott, fölfelé fordulva pelyhes potrohával. Azonban ha közel állsz, érzed, hogy hideg, sima fal, melyet csalóka festékekkel bemázolt egy ördögös, gonosz fiú. Mert mindenki úgy tartotta, hogy elvetemült gonosz fráter ez a Szabó Feri.

Emlékszel? — Láttam csak . . . úgy öt éve annak, hogy az öreg Szabó meghalt; egyszer csak eltűnt a fiú. Zsákba rakta az apjától maradt sok meszelőt, pemsit — mert az öreg is szobafestő volt, a kék angyalokat is ő festette ezelőtt húsz esztendővel — aztán se szó, se beszéd ugyé! — Még kicsi korában se birt vele senki csak az apja. Konok fejű, vad természetű gyerek volt.

Az áldott lelkű Szabó néni sóhajtozott-sirdogált:

— Kis fiam, így. Kis fiam úgy.

Még a kezét is összetette. Hiába. —

De jött este Szabó bácsi. Egyet-kettőt kiáltott öblös, mély hangján: elősompolygott Feri a kertek aljáról, összehuzta magát, mint egy kártevő kuvasz.

— Hát kutyándi, maeskándi (még esufabbakat is mondott) kicsodád neked ez az asszony? Há? —

A seprüből meg tört egy kis virgácsot, az meg úgy suhogott, ssss, ssss. — Erre Feri nagy hirtelen mondogatta aztán:

— Ez az én anyám! Az én édes jó anyám!

Na azért kérdelem cimborá, mert elveszem ki a dolgok állásából, mintha néha elfelejtenéd.

* * *

Szabó bácsi meghalt.

Sokkal hamarabb, semhogy a Ferkó lány agyvelejébe azt a bizonyos emlékezőst, azzal a bizonyos suhogó valamivel, örökös időkre beültethette volna. Pedig már nagyocska volt a fiú. Épen keményedni kezdett az esze hártájaja, mint a fa kérge. Az anyja egyszer megszidta valamiért.

— Ti édes, édes, jó anyák! olyan a ti dorgálástok, mint mikor a nyári felhő eltakarja a napot. — Elszürkül a világ. Szél

rázza a fákat. Esik. A madár elbuvik. A virág elzárja a kelyhét akkor, de utána még fénylőbb a nap, meg zengőbb az ének, még édesebb az illat. Kell az nekünk. Éltet az minket. Áldás az miránk. — Nem úgy gondolkozott a fiu, hanem azt mondta nagy, hatalmas hangon;

— Engem ugyan nem lát többet!

Szabó néni aztán esztendőig siratta. Istenem, Istenem, vajon hol jár? Vizen-e? Szárazon-e? Van-e testi ruhája? Hát egy ünneplője? Vetett-e a feje alja? Puha-e a kenyere?

Ezer meg ezer kérdéssel kinozta a lelkét éjjel, nappal. Nem felel rá senki. — De egyszer mégis . . . Egy szomszédasszony egy mindentudó, mindenlátó jólelek, bekopogtatott hozzá.

— Szabó néni itthon a fia. A két szememmel láttam. Bársony bluz van rajta, simlédés sapka a fején. Kicsi bajusza is nőtt. Kacag az ember lelke, ha ránéz. Azt mondják, úgy pingál, ha az öreg élne, hát elmehetne mellette krumplit kapálni. Pedig az is tudott, ha valaki tudott. Még nem is látta, ugy-e?

Azt mondja Szabó néni!

A reformáció emlékűnepe.

Szigetvár 1904. okt. 30.

Holnap [október hó 31-én világszerte ünnepet ül a református egyházak egész serege.

A reformáció emlékűnepe.

Olyan ünnepe ez az emberiségnek, amelyet ország-világ előtt büszkén valhat minden ember *magának*, tartozék bár akármilyen vallásfelekezethez. Nem egy embernek, nem is egy nemzetnek a dicsőségét hirdeti ez a nap, de jelenti egy magasztos, világot intéző Eszmének az Egyenlőségnek, a Szabadságnak, a Testvériségnek dicsőséges diadalát. Nem a vérről kivont szabadságot, nem a gyászba borított polgárok egyenlőségét és nem is a holttesteken keresztül felépített, vérről megpecsételt testvériséget ünnepli e napon a református hívek serege, hanem áldoz ama nap soha el nem múló — emlékének; amelyen diadalra jutott az Eszme, amelyen lehullott a bilincs az ajkáról, le a népek milliónyi elnyomott, elhallgattatott részének kezéről. Amikor szabad lett imádni az Istent mindenkinek (az ő hite szerint).

Nagy ünnep ez, méltó mindannyiunk igaz kegyeletes emlékezésére.

A szigetvári ev. ref. hívek is ma ünneplik meg e napot. Mint már lapunk múlt számában említettük a polgári iskola rajztermében. Délelőtt 10 órakor lesz az Isteni tisztelet amidőn is az imát és egyházi beszédet *Fehérváry* hobil ev. ref. lelkész tartja.

Nem hisszük, hogy szükség volna a közönséget külön is figyelmeztetni e jelentőségű ünnepen való részvételre, mert hiszen maga a nap és az ahhoz fűződő erkölcsi kötelesek megteszik azt helyettünk.

H I R E K.

— **A Somogyvármegyei Berzsenyi Irodalmi Társaság ünnepe.** Szép és lelekelemelő ünnepség folyt le f. hó 23-án Kaposvárott. A

Somogyvármegyei Berzsenyi Irodalmi Társaság tartotta első diszülését. A zsufolásig megtelt városháza nagytermében összesereglett megyénk előkelő közönsége. Összegyültek mindnyájan ez alkalommal, hogy a megnyitó ülés fényét és sikerét minél jobban emeljék, hogy jelen legyenek meggyújtásánál ama szövétneknek, mely hivatva lesz évtizedeken át a magyarság vezérlő fáklyájául szolgálni megyénk magyarázalmú közönségének. A diszülést a társaság veterán elnöke: *Roboz* István szép s lelkesítő szavakkal nyitotta meg, ezután *Bákosi* Jenő olvasta fel minden ízében magyárságtól duzzadó hatalmas alkalmi beszédét, melyet a nagyszámu közönség mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatott meg. Majd *Szalay* Fruzina, megyénk ismert zsenialis költőnője olvasott fel három bájos versikét, melyet *Endrei* Ákos „Erkölcsei motívumok Berzsenyi költészetében“ című székfoglaló felolvasása követett. Ezután *Roboz* István elnök zárta be az emlékező diszülést, melyet délután 1 órakor bankett követett.

— **A szanatóriumi hölgybizottság.** A József főherceg Szanatórium Egyesület hölgybizottsága már félig-meddig városunkban is megalakult. A „játékonyág“ szolgálatába lépett nemesszívű hölgyek munkája máris észrevehető és bizonyos, hogy rövid időn belül szép eredményt érünk el. — A magunk részéről, a legnagyobb lelkesedéssel hívjuk fel a t. közönséget, hogy a hölgybizottság tagjait nemes munkájukban, erejéhez mérten támogassa.

— **A pécsi jogászdalárda nálunk.** f. hó 12-én szombaton a „Korona szálloda“ nagytermében hangversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Személyjegy ára 2 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. A műsor kezdete este 8 órakor. Az előadandó műsorból felemlítjük a következőket: 1.) Huber: Honfidal. Előadja a „Pécsi jogász dalárda.“ 2.) Várady-Erney Flora melodráma szavalja: *Csernits* Jenő joghallgató, zongorán kíséri *Sándor* Károly joghallgató. 3.) Ezután *Levin* Kornelia k. a. zongora játéka következik. 4.)

Szivadobogás Kremstől, előadják: *Bieber* Mátyás, *Csernits* Jenő, *Gyenes* Károly és *Sándor* Károly joghallgatók, zongorán kíséri *Magyar* Dezső. 5.) A modern lányok, felolvassa *Kiss* Ernő joghallgató. 6.) Lányi: Kertem alatt, előadja a jogász dalárda. 7.) Fejes. Az utolsó honvéd, szavalja *Vérfi* Aladár joghallgató. 8. Lányi: Népdalegyveleg. Előadja a jogász dalárda. Mint tudjuk a kitűnőnek ígérkező estély iránt nagy az érdeklődés városunkban.

— **Fegyelmi vizsgálat.** Az *Ürmös-Grosz* féle polgári iskolai tanarak botránysos verekedési ügyében a közigazgatási bizottság a fegyelmi vizsgálatot elrendelte. A vizsgálat teljesítésével *Hegyessy* János főszolgabíró lett megbízva.

— **Véres tör.** Mint tudósítónk írja: *Póhn* Mihály németladi kovács legény f. hó 24-én este 8 óra tájban *Czompó* János magyarladi lakosnak „János“ nevé 20 éves fiát törrel összeszurkálta, s rajta az orvosi vélemény szerint ha komplikációk elő nem állanak — egy hónap alatt gyógyuló súlyos testi sértést ejtett. A súlyosan sérült *Czompó* Jánost lakására vezették s orvosi gyógykezelés alá vették. — Az esetről a csendőrséghez feljelentést tétetett, kik Pohnt pártfogásukba vették.

— **Pályázat.** Mint értesülünk az alispán a lakócsai körállatorvosi állásra pályázatot hirdetett.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Egy könnyelmű ember, *Lengyeltői* János helybeli (sánci) lakos akarta magát könnyelműen eldobni az életét. De előbb egyik nyilvános helyen nagyot mulatott, honnét éjjel berugott állapotban tért haza s a lakása előtt forgópisztolyával próbakép kétszer a levegőbe lőtt. Ezután pedig koponyájának irányozta revolverét és elsütötte, azonban nagyon kemény feje lehet, mert a golyó csak surolta halántékát és csak haja perzselődött le. Ezután nyugodtan aludni tért. Más nap azonban ismét szándéka volt megválni e cudar világtól, de a csendőrök a töltött forgópisztolyt tőle elkobozták s így az öngyilkosjelöltet a haláltól megmentették.

Hogyne lelkem. Hiszen ki se mozdult egy álló napig a házból. Gyönyörű selyemkendőt hozott nekem. Jó az Isten, hogy megérnem engedte ezt is. — És amíg ezeket mondta, úgy vert szegény öreg szíve az örömtől, meg a fájdalomtól, hogy majd megszakadt. Az Isten bocsássa meg neki, hogy olyan nagyot hazudott.

Csakhamar azután hirre kapott Szabó Feri a gyönyörű munkája miatt. Mi is kimondtuk a szentenciát a kék angyalokra. Már husz év óta tanui küzdelmes napjainak. Bizony elég volt az nekik. Egy szép reggelen Szabó Feri elkezdte őket lekaparálni a falról. — Olyan darabokban hullott a föltáskásodott, omladozó régi festés, mint a tenyerem. Füttyüresztett a fiu.

Mondom neki.

Ezt még az öreg festette, Feri!

— Ismerem. Ez volt a kedves munkája. Ezt aztán csinálta pirosba, kékbe; ma már másképen megy a világ sorja. Hallgatott.

És csak hulladoztak alá a kis kopasz fejcskék, vastag lábaeskák s alatta a régi meszelt falon valami erős festékekkel mázolt

akombák betük lettek láthatóvá.

— Nini! mi van ott Feri?

— Itt próbálgatta az öreg a pemsit. Ej, be komisz festéke volt! . . . Gyatradolog!

— Avakarókést mérgeesen belevágta a falba, s szépen sorakozott betü, betü után s majd jól el lehetett olvasni, ami ott állt rajta:

„Vivát Soroksár! Fiunk születet! Mari az asszony a gáton!

Benne volt ebben a pár szóban egy régi, igazlelkű embernek ártatlan elragadtatása, asszonybeesülő nagy szeretete. — Hát akkor született a fiu épen, mikor nálunk festett husz évvel ezelőtt. Emlékszem, milyen boldog volt!

A „fiam“, a „feleségem“, megint a „fiam“ — „Ebadta kölyke! hát nem megkörmölte az anyját.“ Na majd adok én, csak nőjön a esontod! Az Isten meg anyád, aztán az egész világ csak kinduc? — Igy.

A fiu lehozta sapkáját a szemére, még piszkálgatott egy kicsit a falon, dümmögött, mormogott.

— Komisz festék.

— Egyszer csak lecsapta a sikáló kést és ment, ment arrafelé, ahol az anyja lakott egy kis házikóban. — Muszáj volt neki. Mert hallotta a lelke azt az erős hangot, mely végig vibrált az alkonyban hallatszott kerteken, mezőkön, Feri, Feri! — Milyen erős, mint a trombita harsogás. Oda parancsolja az asszony elébe. Festéktől piros keze még soha olyan keményen nem fogta a gallérját, mint most, láthatatlanul. És a sugár nagy fiu szepegeve, sápadtan felel a kérdésekre, melyeket csak ő hall:

— Hát kicsodád, micsodád neked ez asszony?

— Ez az én édes, jó anyám!

— Hát elhagyod öregségére, gyámol támasz nélkül, mint egy ezer idegent, te pogány hitű!

— Nem, nem hagyom el többet soha!

— Visszajött úgy egy óra múlva és olyan, de olyan csodálatos színű festékeket kavart!

— **Baleset.** Hivatásának majdnem áldozata lett f. hó 25-én dr. *Vajda* Ignác helybeli kórházi alorvos, — hatvani körorvos. Ugyanis a kora reggeli órákban, midőn Lajosháza pusztára beteghez akarták vinni — a lovak egy a város végén lévő cigánysáttortól megijedtek s elragadták. A kocsit felborult, melyből *Vajda* orvos oly szerencsétlenül esett ki, hogy ballába bokában eltörtött s balkarja kifeszamodott. A szerencsétlenül járt és népszerűségnek örvendő orvos iránt a részvét nálunk általános.

— **Megszűnt sertésvész.** Somogy-Szt.-László községben a sertésvész megszűnt.

— **Elítélt polgárok.** A közelmúltban Patosfán történt tüzeset alkalmával Lopár Vendel, Radócsai Imre és Botykai Gergely patosfai lakosok Wollák nevű gépfűtőt mint köztudomású tény — alaposan helyben hagyták, mert a tűz kiütésével őt okozták. Wollák nevezettek ellen bűnügyi feljelentést tevén, a szigetvári kir. járásbíróság Lopár Vendelt és Radócsai Imrét 30—30 korona pénzbüntetésre Botykai Gergelyt pedig 4 napi fogházra és 10 kor. pénzbüntetésre ítélte. Ezen megfélebbezett ítéletet mint tudjuk, a kaposvári kir. törvényszék is helyben hagyta.

— **Van-e joga a nő-díjoknak telekkönyvi szakvizgát tenni?** Sch . . . Janka a saujhelyei kir. törvényszék telekkönyvi osztályához már hosszabb idő óta beosztott női díjnok, aki a felső leányiskola hat osztályát sikerrel végezte, a kassai kir. ítélőtáblánál lévő telekkönyvi vizsgabizottsághoz kérvényt adott be, hogy engedjék meg neki a szakvizsga letételét. A tábla a kérvényt elutasította azzal, hogy a fennálló törvények és rendeletek nem tartalmazznak oly intézkedést melyből következtetni lehetne, hogy „a telekkönyvi vizsga letételére alakított bizottság előtt nők is a vizsga letételére bocsátandók lennének.“

— **Ritka szerencse.** A m. kir. osztálysorsjáték hétfői húzásán nagy szerencsében részesültek a 98924 számú sorsjegy tulajdonosai. Ugyanis ez a szám, melyet *Schulze* Vilmos osztálysorsjegy főelárúsnál (Budapest., Régi-pósta-u. 6) vettek, nyerte a 600,000 kor. jutalomdíjat. A következő sorsjáték első húzásához eredeti sorsjegyek még kaphatók e szerencsés főelárúsnál, egész 12 k, fél 6 k. negyed 3 k. nyolcad 150 koronáért.

— **A posta küldeményeket** Palay pusztá felsőbb rendeletré, ezentul Herdahely községből veszi.

— **Végrehajtás akadályokkal.** Az ideai rossz termés különösen mélyen sújtotta F. M. földesurat, kinek birtoka túl volt amugy is terhelve és a végrehajtások napirenden voltak nála. A végrehajtó, ki a szomszéd városból jött mindig a tanyára, nagy előzetkenységet tanúsított mindenkor a földbirtokossal szemben, úgy hogy mindig egyedül végezte feladatát és se becsús, se liskális nem kísérte utjára. Azért meglepte, midőn egypár héttel ezelőt a régi kuria kapuit éppen a szeme előtt zárták be és az uraság kocsisa a rácsra át megmagyarázta, hogy a végrehajtót kísérettel együtt nem engedi át a nagyságos ur a kapun. Hiába magyarázta a végrehajtó, hogy az a két úr, ki vele jött, előtte teljesen ismeretlen s csak a véletlen alkalmatosságot használva ki, hozta őket az ő kocsiján az urasághoz, a kocsis nem nyitott kaput, mert kérdésére, hogy mit keres akkor itt az a két úr is, azt a választ kapták, hogy ők csak az urasággal hatszemkört intézhetik el jövetelük ezéjét. Majd a végrehajtó az idegenektől bocsánatot kérve, egyedül ment be a földesurhoz és felvilágosította a ház urát a künn várakozó két úr kinos helyzetéről. A házigazda ezek után egy külön szobában fogadta a két látogatót. Ezek megkérték, hogy most már tekintettel arra, hogy végrehajtó van

a háznál zárna be ezen lakosztályhoz vezető ajtókat, mert előbb nem mondják el jövetelük ezéjét. A látogatók rejtélyes magaviselete nagyon izgatottá tette a földes urat. Az izgalom azonban a szóval ki nem fejezhető öröm hatása alatt csak fokozódott, midőn megtudta, hogy ezek a vendégek Török A. és Társa budapesti bankházából jöttek, hogy kifizessék neki az előző napon nyert legnagyobb 400,000 koronás főnyereményt. A végrehajtó segédszemélyzetének tartott vendégek — most már a szerencse követői, árverési jegyzőköny helyett hálalevelet vittek el a Török bankháznak.

— **Nyilatkozat.** Lapunk múlt számában „Botránys verekedés“ című hírnkben előforduló azon hiteles és megbízható forrásból vett állításunkat, hogy *Grosz* Samu polg. isk. tanár, kollegáját *Ürmös* Pétert felpofozta mindaddig fentartjuk, míg a fegyelmi vizsgálat iratai bennünket az ellenkezőről meg nem győznek. Egyébként módunkban lesz lapunk jövő számában ez ügyre vonatkozó kinosabb részleteket is közölni. (Szerkesztőség.)

Nyílt levél.

Tekintetes

Ürmös Péter rajztanár urnak

Szigetvár.

— Ön a következő levelet intézte hozzám:

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A „Pécsi Napló“ tegnapi számában csak tévedésből használtam a „Delsomogy holmi“ kifejezést: eredetileg úgy írtam volt: „Delsomogy“ kisebb vidéki lap, mely szerény véleményem szerint való. Mert tény az, hogy csakis holmi kisebb lap hírovtatába kerülhet bele az oly becsületbeli dolog, mi még beigazolást nem nyert s csak egy némelyik mende-mondája.

Egyben meg vagyok győződve arról, hogy a dolog Uraságod tudta és beleegyezése nélkül került a „Delsomogy“ hírovtatába

Szigetvár, 1904. okt. 29,

teljes tisztelettel

Ürmös Péter

rajztanár.

— Ürmös Péter rajztanár úr kérésére ezt a levelet olvastam.

Valentényi György

Farkas Gyula

polg. isk. igazgató.

tanító.

Miután a levél tanuk aláírásával van ellátva, helyesen vélek következtetni arra, hogy az a nyilvánosságnak van szánva, miért is erre vonatkozó észrevételeimet én is nyilvánosan teszem meg.

Csodálatosnak tartom, hogy egy az állam által megkívánt képzettséggel bíró tanferfiu tévedésből használjon oly kifejezést, melynek értelme felett okvetlenül tisztában kell lennie főleg akkor, midőn azt hírlapi közleményben használja.

De még csodálatosabbnak tartom azon gondolkodási képességet, mely akkor, midőn kijelenti, hogy csak tévedésből használta a „holmi“ kifejezést, ugyanakkor megismétli „holmi kisebb lap“ alakjában.

Ezt már nem lehet tévedésnek minősíteni, ez szándékos lekicsinylése a „Delsomogy“-című helyi hírlapnak, mely tudtommal csakis azzal adott erre okot, hogy bátor volt az ön közreműködésével rendezett botránnyról hírovtatában tudomást venni.

A tévedés tehát nem a „holmi“ szóval történt, hanem igenis tévedés forog fenn az ön felfogásában, saját becses személyének értéke tekintetében.

Egyébként a szerkesztőség teljes tudatában van annak, hogy a „Delsomogy“ egy

kisebb vidéki lap, de tudatában van annak is, hogy a közönséggel szemben elvállalt kötelességének hibeiben megfelel mint Ön, ki tanítványai szemében ma már hőse egy botránnyak.

A „Delsomogy“-ban megjelent közleményről előzetesen is tudomással bírtam és csak természetesnek tartottam, hogy az egész városban közbeszéd tárgyát képezett esemény a helyilapban közöltessék.

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.

A virágokról.

Megszoktuk ma már, hogy minden alkalomkor, legyen az öröm ünnep, vagy gyász, a virágok alkalmazását nyerjenek.

Virágtenyészéssel már a legrégebbi időkben foglalkoztak az emberek, az egyiptomiak, kik műveltségben kiváltak, buzgón ápolták virágaikat. Az első motívum, mely a virág kultusz alapjául szolgált, nem volt meg a szép iránti érzék, hanem a növény tisztelést akkor csak vallásos okból gyakorolták. A görögök versenyekről jött hőseiket a rómaiak papnőiket megkoszorúzták s utáikra virágokat hintettek, a germánok zöld galyakkal díszítették hadfiukat.

Mint mindenben úgy a növénytenyésztés és virágok alkalmazásában is nagy haladás észlelhető.

A virágok felhasználásának divatja úgy fejlődött, mint minden más jelenség az életben s minél magasabb fokon áll egy ország műveltségben, annál nagyobb a szükséglet virágokban, de ma már nem csupán az ajándékozás divatjának hódolunk, hanem több tekintetben is jelentékenyen lép előtérbe a virágok érvényesítése.

Ha a tavasz előhírnöke a szerény kis ibolya hosszú téli álmot után kidugja fejcsékjét a földből, szívünk örvend s megteleg reménnyel mert új életre ébred a természet. A tavasznak ez édes adományai csokorba fűzve mily kedves ajándékok s vajjon mivel lehetne tiszteletünknek, hódolatunknak vagy szerelmünknek egy hölgy iránt gyengédebb módon kifejezést adni, mint a virágokkal.

A virág az egyedüli ajándék, melyet a nő mindig és mindenkitől elfogadhat.

Mint dobog az ifju leányka szíve, ha keblére tüzi az első csokrot, melylyel lovagja megtisztelte.

Minden csokor vagy koszorú, mely eszményi módon van összeállítva, eszményi virágköteménnyé válik. És mi tolmácsolhatná hibeiben az ember érzelmeit, különösen a szeretetet, mint a természetnek a kedves gyermekei izléssel csoportosítva. Milyen rid eg az a ház, az a szoba, melyben semmiféle virág sincs; — ép olyan lakókra vall.

Sokan művirágokkal díszítik fel szobáikat és szeretetteik siralmát, mert ezek tartósabbak, színre nézve feltünőbbek, gondozást pedig nem igényelnek, — de hol marad itt a jó izlés, a szép iránti érzék, a póézis; — Jó izlésű ember szeméit sérti az ilyen tarka színekkel festett talmi virág.

Az elhunytak sírjának díszítése füzerekkel, galyakkal és koszorúkkal már régi szokás.

Nincs is szebb vigasz a hozzátartozókra, mint midőn élővirágból font koszorút helyezhet a drága halott ravatárára. S mégis vannak emberek, kik gyász esetén a koszorúk ellen állást foglalnak, de azoknak nincs érzékük a kegyelet és szeretetnek, illetén való megnyilatkozása iránt. Legyen az a koszorú szerény, vagy díszes, egyaránt a szeretet és tisztelet kifejezését jelképezi. A pálma, különösen a Cycas nemes alaku levele, sötét-

zöld színezete a béke és nyugalom jellegét hordja magán s ezért különösen alkalmas elhunyt kedveseink sirja és koporsói feldíszítésére.

Nyugvóra tér a természet. Elnémult minden madárdal. A mező díszén az enyészket könyörtelen keze végig simított; a nap csak ritkán bocsátja reánk sugarát. Szomorú látványt nyújt a természet s meghalása fájdalmasan hat az ember kedélyére. Az év legszomorubb napja, a halottak napja közelg. Csendes áhitattal és kegyelettel zárandokolnak a sírkertbe mindazok, kiknek drága halottjuk van, hogy azok sirját a szeretet jelképeivel, virágokkal díszítsék, jelöljék annak, hogy a meghalottakról, kik a hantok alatt nyugszanak, meg nem feledkeztek

Gy.

KÖZGAZDASÁG.

□ A budapesti gabona tőzsde árzárlatának kifüggesztése a piacon. A m. kir. földmívelési miniszter 87813 VII/2 számú határozata értelmében a m. kir. kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg elhatározták, hogy a mezőgazdasági, termelők, főleg pedig a kisgazda közönségnek a budapesti gabonátőzsde árzárlati felüli minél szélesebbkörű, gyors és megbízható tájékoztatása érdekében elrendelték, hogy a tőzsdei zárlatokat az ország összes posta-távirda állomásaival hetenként 3-szor (hétfőn, szerdán és szombaton) közölje s ez a távirda állomás ajtaján vagy hirdető tábláján kilegyen függesztve. De ezen távirati uton vett közlés nemcsak a postán, hanem a gabona vásárok valamely alkalmas helyén is közszemlére kifüggesztessék. Mint tudjuk *Vargha* Sándor főjegyző ez irányban már meg is kereste a helybeli m. kir. postafőnökét a tudósítások leadása miatt. Nálunk az árzárlatokat hirdető tábla a vásártéren lévő mérőháznak a gabona piacz felüli oldalán lesz elhelyezve. Részünkről is örvendünk a gazdaközönségre nézve ily nagyfontosságú intézmény életbe léptetésének.

□ A „Somogy megyei Gazdasági Egyesület“ f. évi november hó 7-én d. u. 3 órakor Kaposvárott a vármegyeház nagytermében közgyűlést tart, melyre a tagok azzal a figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a tárgysorozat első pontját az alapszabályoknak az ujonan rendszeresített titkári állással kapcsolatban való megváltoztatása, második pontját pedig az 1905. január 1-én megüresedő titkári állásnak választás utján való betöltése fogja képezni.

□ Az olasz borbővizet Fiumén át a legutóbb hozott rendelet folytán teljesen megszünt. A megengedett borbővizet vasuton kerül a magyar állomásokra, óriási elkésredésére az itteni borkereskedő-cégeknek. A tengeren való borbővizet tehát ezentul lehetlenné vál. Ezzel szemben Dalmáciából jó és nagymennyiségű bort szállítanak hozzánk. Egész hajórakományok érkeznek, különösen Spalató, Vodice, Curzola és San-Pietro vidékéről. Érdekes, hogy az idén egyes borkereskedők, nem várva be a szüretet, a szőlőt vásárolták össze és azt otthon préseltetik. Mindenesetre jó idea, melyet egy prágai cég honosított meg.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatti közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Jegyzőkönyv,

felvétel Szigetváron 1904. évi október hó 29-én a Koronaszálloda helyiségében a *Bali* Sándor ur és *Ürmös* Péter ur, szigetvári lakosok között felmerült lovagias ügyből kifolyólag *Bali* Sándor ur megbízottai részéről egyoldalulag.

Dr. *Zsigmond* Ferencz és Dr. *Perczel* Győző, mint a *Bali* Sándor ur megbízottai elégtételt kérve *Ürmös* Péter urtól a „Pécsi Napló“ október hó 28-iki számában, a Nyilttérben foglalt, *Bali* Sándor úrra nézve sértő közleményért; Dr. *Baksányi* Árpád és *Farkas* Gyula tanító, mint *Ürmös* Péter megbízottai kijelentették felük nevében, hogy felük magát sértve nem érzi s a mennyiben *Bali* Sándor ur általa sértve érezné magát, úgy neki birói utón igen, de lovagias uton elégtételt adni nem hajlandó.

Ezek után Dr. *Zsigmond* Ferencz és Dr. *Perczel* Győző a maguk részéről, saját felük nevében, az ügyet a lovagias szabályai szerint befejezettnek nyilvánítják, miről jelen jegyzőkönyvet egyoldalulag felvették. Kmf.

Dr. *Perczel* Győző.
Dr. *Zsigmond* Ferencz.

Szerkesztői üzenetek.

Lantos Budapest. Majd irok. A lapot küldjük. Sok szerencsét!

Xaver 1.) A kérdezett S... ez évben már nem tanít a polg. leányiskolába. 2.) Valószínű, hogy elhelyezik. 3.) Nyugodt lehet.

Kiváncsi Hozzánk intézett kérdésére, hogy az állami tisztviselő, ha természetbeni lakást élvez, a lakbérét felveheti-e? Erre a válaszuk ez: 1. Nem veheti fel nem szabad felvennie. 2. Mert ha felveszi, úgy könnyen fegyelmit kaphat, s a jogtalanul felvett lakbér összeget vissza kell térítenie. .

Többeknek: Jövő számunkban válaszolunk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Árak a legújabb jelzés szerint 50 kgr. ként értetődnek,

Szigetvár, 1904. október 28-én.

Buza	uj	—	K.	9 40	9 60
Rozs	„	„	7 —	7 20	
Árpa	„	„	6 —	—	—
Zab	„	„	6 20	6 30	
Tengeri „csöves	„	„	3 50	4 50	
Bükköny	„	„	6 50	6 80	
Bab	uj	„	11 —	—	—

Kiadja a szerkesztőség.

Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, füzve 6 korona kötve 8 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv egy korona. Minden tanítvány ingyen kap egy ily könyvet. Férfi és női divatlapok nála kaphatók. Szabászatra tanítványokat elfogad.
MEHR SÁMUEL okl. műszabásztanító
Budapest VIII. Rökk-Szilárd-utca 14.

Szén eladás.

I. rendű Salonszén Salakmentes
és I. rendű Brikett 1 kilós darabokban
kapható jutányos árért

Singer Ármin

fakereskedőnél Szigetvárott.

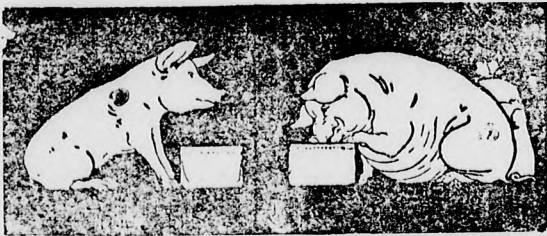
Megrendelésre hához szállítva.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábizadásától. Egy korona beküldése ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi

Riesz, Halas.

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül.

Manhattan porral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlalni, aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 kgr. 50 kor., 50 kgr. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electrophor vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15/a.

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a régi jó hírnevű

Weichart-féle sütődét átvettem.

Üzletemben készítek a mai kor igényeinek teljesen megfelelő jó minőségű tejes és vajás süteményeket. (Kiflit, zsemlyét, császár-zsemlyét, perczet stb.) melyek úgy izre, mint kinezésre a követelményeknek megfelelnek.

Megrendelésre, e szakmába vágó bármilyenféle luxus-sütemények kaphatók. A t. közönség pártfogását kéri.

Kormos Ferencz
sütő-mester.

Ne vegyen senki hangszerét
míg

Reményi Mihály

műhangszerész es. és kir. szabadalom-tulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója, 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről, Király-utca 44. II.

Ujdonságok

az őszi idényre!

Óriási választék a legújabb selymek, bársonyok, flanellok, szövetek és pargetokban.

Különlegességek

a legújabb téli kabátok

és szőrmeárukban!

Kitünő minőségű

Fennis flanellok!

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

Szigetvárott.

(Takarékpénztár épületben).

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény.

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

nyerhetnek ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000. 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000. 2 a 100.000. 1 a 90.000, 2 a 80.000. 1 a 70.000. 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000. 5 a 30.000. 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000. 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — .75 vagy kor 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes bekiel-
dése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 6-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46 a. I. fiók: Váci-körut 4 a.

II. fiók: Múzeum-körut 11 a III. fiók: Erzsébet-körut 54 a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegeken) } A nettó összeg törlesztendő.

Pontos cím:

Nyomatott Kozáry Ede gyorsajtóján Szigetvárott.